

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 36 (624),
СУБОТА,
12
ГРУДНЯ
1959 року
Ціна 20 коп

Товариші студенти, нагадуємо:
до початку екзаменаційної сесії залишилося 25 днів!

СЕМІНАР ДЛЯ ДИПЛОМАНТІВ

В цьому навчальному році студенти, що спеціалізуються з механіки, завчасно одержали теми дипломних робіт і відразу приступили до роботи. На відміну від минулих років, крім спеціальних тем дипломних робіт, в цьому році є теми з історії механіки. Студент Таркановський, наприклад, під керівництвом професора В. Ф. Котова пише роботу з історії розвитку механіки в нашому університеті.

З метою активізації роботи студентів і глибшого висвітлення розроблюваних ними тем на кафедрі організовано семінар для дипломантів, яким керує професор В. Ф. Котов. Тут заслуховуються реферати і повідомлення дипломантів з тем, над якими вони працюють. В роботі семінару беруть участь всі викладачі і аспіранти кафедри. Се-

мінар працює раз, а іноді й два рази на тиждень.

Така форма роботи дипломантів цілком виправдовує себе. Вона дозволяє кожному студенту виступити на семінарі з доповіддю, пов'язаною з темою його дипломної роботи, вислухати цінну пораду викладачів кафедри і своїх товаришів, нарешті, робить плідною роботу дипломанта і керівника дипломної.

Більшість студентів кафедри успішно працюють над дипломними роботами. Доповідь студентки Лучинової про рух і розпад струменів в'язкої рідини була вислухана учасниками семінару з великим задоволенням. Цікаві наслідки роботи над дипломною у студента Шклярєнка.

Проте треба сказати, що в нас є

й такі студенти, як Панкова, Єрусалимський та інші, які часто пропускають заняття семінару і дуже рідко бувають у своїх керівників на консультаціях. А це, звичайно, може призвести до того, що їхні дипломні роботи не відповідатимуть вимогам, що до них ставляться.

П. ХРИСТИЧЕНКО.

Економте електроенергію

Лист до редакції

Я вирішила звернутись до комсомольських активістів з проханням повести рішучу боротьбу з студентами, які марно переводять електричну енергію. Кожного дня ми, чергові всіх корпусів університету, зустрічаємося з невеселими фактами: студенти, та й деякі викладачі не гасять після лекцій електричне світло. І горить воно годинами в пустих аудиторіях. Зустрічаються студенти, які на зроблене зауваження відповідають побарзком: «Це ваша справа слідкувати за тим, щоб світло не горіло в аудиторіях, а не наша». Ні, це справа кожного члена нашого колективу. Поганий той господар, що не слідкує за порядком у своєму будинку. До того ж, чергові робітничі не завжди мають змогу кидати роботу і заглянути в аудиторії, чи не залишили «діти» світло в аудиторіях.

Л. І. ЖАРОВА,
чергова корпусу
по вул. Петра Великого, 2.

ПРО РОЛЬ ТЕХНІЧНИХ ЗНАНЬ ДЛЯ МОЛОДІ

В нашому університеті існує ряд технічних та військово-спортивних гуртків... Це гуртки по вивченню автомобільної, мотоциклетної, стрілкової справи та ін.

Серед них важливе місце займає гурток автомобільної справи. В цьому році поліпшилися умови роботи цього гуртка. Університет придбав обладнання для автокласу, запросив досвідченого викладача.

Гурток автомобільної справи розпочав свою роботу 12 жовтня. Його програма розрахована на 196 годин. Після закінчення цієї навчальної програми ті, хто успішно складе екзамен, одержать посвідчення на право водіння автомобіля.

Більшість студентів з великим інтересом розпочали навчання в цьому гуртку. Створено групи по 20—30 чоловік з кожного факультету. Такі студенти, як Бродовський, Лисенко, Мирська (істфак), Симоненко, Кахоновський, Іванов (фізмат), Никитська (філфак), Шведова, Благодаров (геофак) та інші, регулярно відвідують заняття гуртка. Вони говорять: «Ми давно мріємо навчитися керувати автомобілем, знання автомобіля допоможе нам в школі. Ми зможемо брати конкретну участь у виробничому навчанні своїх учнів».

Але, на жаль, цього не скажеш про всіх студентів. Є й такі, які здалися при першій же зустрічі з труднощами, перестали відвідувати заняття гуртка. Студенти Явний, Цесорук (істфак), Ларюшин, Войтенко (геофак), Ходак, Павловська (філфак) та інші в перші

ж дні відмовились від своєї мети оволодіти знаннями з автомобільної справи.

В зв'язку з цим слід відзначити, що комітет комсомолу університету (член бюро т. Чесноков) і комсомольське бюро філологічного факультету (секретар т. Лейдерман) не проявляють ніякого інтересу до роботи автогуртка. Не було проведено потрібної організаційної роботи серед комсомольців. Внаслідок цього, група філологічного факультету, яка складається із 30 чоловік, фактично розпалась. Заняття регулярно відвідує тільки т. Никитська, а решту було зараховано в групу формально, без врахування їх бажання та інтересу.

Те ж саме можна сказати і про комсомольців фізмату, де бажаючих займатися в гуртку з автосправи багато, але організаційська робота серед студентів не була проведена, внаслідок чого гурток відвідують лише 14 чоловік.

Керівники комсомольської організації університету, в тому числі й В. Сторчило, і ряду факультетів мало цікавляться роботою військово-спортивних і технічних гуртків, не мобілізують комсомольців для участі в їх роботі, не піклуються про створення активу з військового спорту, про розповсюдження технічних знань серед молоді.

Комітету КСМ університету і бюро КСМ факультетів необхідно врахувати це у своїй діяльності, бо завданням комсомольського виховання є всебічний розвиток радянської людини.

Н. ЯКУПОВ.

НА ВЕЧІРНЬОМУ ВІДДІЛІ

Переважає більшість студентів-першокурсників вечірнього відділу сумлінно готуються до семінарів, виявляє глибокі і міцні знання.

Студенти вивчають рекомендовану літературу, конспектують першоджерела, пов'язують вивчений матеріал з сучасністю. Це тт. Титаренко, Жукова (біологічний факультет), Шафир, Спектор (географічний факультет), Мухіна (фізичний відділ фізико-математичного факультету).

Серйозно турбує ставлення до семінарських занять студентів географічного факультету, де процент відвідування становить 66,70%, а

деякі студенти (Карнацька, Савицька, Попов) умудрилися з 4 семінарів не прийти на 3. Такі ж студенти-географи, як Бичкова, Муравйова, Рябчинська, Філімонова приходять на семінари невідготовленими.

На належному рівні проходять семінарські заняття на біологічному факультеті. Тут проходять чотиригодинні семінари. Спроба ж проводити такі семінари на географічному факультеті не мала успіху, бо студенти цього факультету відкладають підготовку до семінару на останні дні і не можуть підготувати весь матеріал.

П. СТОЛЯР.

ЩО ВИ ЗРОБИЛИ І РОБИТЕ ДЛЯ УСПІШНОГО СКЛАДАННЯ ЕКЗАМЕНІВ?

Хіба це таке важке запитання, що академсектори третього курсу фізичного відділу Глушков і математичного відділу Кац не можуть відповісти на нього?

Глушков вважає, що для того, щоб відповісти на таке запитання, мало трьох днів. Хоч би ще з тиждень подумати, потім, можливо, щось і сказав би.

А от нам не треба довго думати,

щоб з певністю сказати: Глушков ще нічого не зробив.

Глушков заперечує: ми, мовляв, збираємось вжити заходів. А яких саме заходів, ми так і не дізналися.

Кац не просив часу на обдумання. Він прямо сказав, що до цього часу ще нічого не зроблено. Деякі плани є, але до їх виконання тільки-но приступили.

А час вже!

З. КОВАЛЬЧУК.

НОВИЙ СКЛАД ПАРТІЙНОГО БЮРО УНІВЕРСИТЕТУ

Л. Х. Калуст'ян — секретар, Г. П. Збандут — заступник секретаря і відповідальний за оргроботу, О. Г. Лобунець — заступник секретаря і відповідальний за пропаганду, Н. Л. Оленович — відповідальна за агітаційну роботу, С. М. Ковбасюк — відповідальний за учбову роботу, І. Г. Леонов — відповідальний за роботу суспіль-

них кафедр і наукову роботу гуманітарних факультетів, В. П. Цесевич — відповідальний за наукову роботу природничих факультетів, І. М. Дузь — відповідальний за культурно-масову роботу, А. О. Мамонтова — відповідальна за побут, Н. М. Якупов — відповідальний за спортивну роботу, В. В. Фашенко — відповідальний за пресу.

ПО СТОРІНКАХ ВУЗІВСЬКИХ ГАЗЕТ

МІЦНІЄ ЗВ'ЯЗОК З ВИРОБНИЦТВОМ

Міцніє зв'язок факультетів і кафедр університету з виробництвом. Цей зв'язок виражається не лише в тому, що кафедри точних наук виконують ряд важливих, народно-господарського значення тем, але і в тому, що сам учбовий процес в університеті постійно наближається до виробництва. Особливо це стосується фізико-математичного і фізико-технічного факультетів. Студенти намагаються брати для опрацювання ті теми дипломних, курсових робіт та проектів, які певною мірою зв'язані з виробництвом або можуть знайти практичне застосування в народному господарстві.

Однією з форм налагодження контакту студентів з виробництвом є екскурсії на заводи і т. д.

«За передову науку».

ШКОЛА ПРОПАГАНДИ

В Московському ордену Леніна енергетичному інституті ім. Сталіна відкрилась школа пропаганди. Студентам і викладачам вузу чи-

таються лекції на міжнародні теми, проводяться бесіди тощо. Заняття школи пропаганди відбуваються у великому актовому залі інституту.

(«Енергетик»).

ІНСТИТУТ — НА САМООБСЛУГОВУВАННІ

Нещодавно Брянський інститут транспортного машинобудування перейшов на самообслуговування. Лабораторії і частина аудиторій були закріплені за студентськими групами для прибирання. Як показали перші дні, більшість студентів сумлінно ставиться до своїх обов'язків.

(«За технические кадры»).

ЮВІЛЕЙНА СТОРІНКА

На честь знаменної дати — 50-річчя свого вузу — кафедра фізичного виховання і спортклуб Саратовського державного університету ім. М. Г. Чернишевського провели міжфакультетську спартакіаду. В ній взяло участь 1.500 студентів. Командну першість на спартакіаді

здобув дружній колектив механіко-математичного факультету.

(«Ленинский путь»).

ГОСПДОГОВІР НА 264 ТИСЯЧІ КАРБОВАНЦІВ

Вчені Ростовського держуніверситету постійно здійснюють зв'язок з різними підприємствами країни шляхом виконання їх замовлень.

Нещодавно кафедра мінералогії і петрографії склала госпдоговір на суму 264.000 карбованців. Тема його: «Спектроскопічні дослідження рідкісних елементів». Договір буде виконано в 1960 році.

(«Ростовский университет»).

НОВЕ ВІДДІЛЕННЯ

1-го вересня переступили поріг Горьковського держуніверситету ім. Лобачевського 70 студентів нового промислово-економічного відділення. В університет прийшли з найбільших заводів м. Горького плановики, економісти, нормувальники, майстри, механіки тощо. Тільки автовозавод дав групу в 26 чоловік.

(«Горьковский университет»).

ЛИНЕ НАД ОДЕСОЮ

НАШІ ГОСТІ

5—6 грудня колектив нашого університету з великим задоволенням слухав концерт наших гостей — студентів Чернівецького університету. До делегації чернівчан входило біля ста сімдесяти учасників художньої самодіяльності. Керував делегацією проректор університету тов. Д. Ф. Шербина.

Багато цікавого і повчального побачили ми за ці дні. Цікава в хорі чернівчан велика і сильна за звучанням чоловіча група. Добре прозвучали у виконанні хору пісні «Чуєш, брате мій», «Верховино, мати моя».

Порадував нас і танцювальний колектив гостей. Наші танцюристи не поступаються їм технікою виконання, але багато ще треба вчитись нам у них бадьорості і темпераментності у виконанні танців.

Дуже добра у чернівчан естрадна програма. Естрадний оркестр (керівник — аспірант Косаченко) залишає дуже хороше враження, і воно закріплює враження від усього концерту.

Є й у нас сильна група конференсу і неопані жіночі голоси для естради. Але, на жаль, немає доброго естрадного оркестру, навколо якого можна було б створити хороше друге відділення наших програм.

Треба нам звернути увагу й на те, що у чернівчан велику участь в художній самодіяльності беруть викладачі і аспіранти. Думаю, що скоро й ми зможемо аплодувати нашим старшим товаришам.

Будемо сподіватися, що ця зустріч залучить до лав наших самодіяльних артистів нові й нові таланти.

Сподіваємося також, що зустріч з нашими дорогими гостями і друзями з Чернівців буде не останньою.

В. ХОХЛОВ,
голова студклубу ОДУ.

СПАСИБИ ЗА ТЕПЛІЙ ПРИЙОМ

Пасажирський поїзд наближається до перону Одеського вокзалу. Луняють звуки маршу. Поїзд зупиняється.

Нас, студентів Чернівецького державного університету, тепло зустрічають. Зустрічаючи і приїжджі голосно скандують:

— Філ-фак!
— Фіз-магі!
— І-сто-ри-ки!

Через декілька хвилин кожний уже знайшов своїх колег. Всюди чути жваві розмови, сміх. Нам приємно відчувати, що нашому приїзду раді. Тепла зустріч наповнила наші серця почуттями вдячності до наших колег і друзів.

Весь час ми відчували турботу про нас. Наступного дня для нас організували екскурсію по історичних місцях міста-героя, в Аркадію, в картинну галерею.

Тепла зустріч, влаштована нам під час концерту, викликала бажання виступити якнайкраще.

Наші серця переповнені вдячністю колективі вашого університету за теплу зустріч, за дружній прийом і турботу про нас.

Хор під керівництвом композитора Г. Ф. Шевчука виконує його пісню на слова випускника університету Василенка: «Ленін з нами».

НЕЗАБУТНІ ДНІ

Дводенне перебування в нашому університеті чернівецьких студентів, їхні концерти надовго залишаться в пам'яті тих, хто в ці дні був серед них, хто слухав і дивився їх художнє виконання на сцені великого актового залу. Неможливо викреслити з пам'яті тих красивих хвилин задоволення і радощів, які подарували нам дорогі друзі з далеких Чернівців. Де в кого з нас, крім захоплення і приємності, наші гості, можливо, збудили ще й заздрість чи ніжне і червонощоче почуття сорому,— бо ж вони продемонстрували перед нами свою неабияку майстерність і згуртованість, показали, можливо й самі цього не підозрюючи, що їхня художня самодіяльність знаходиться на далеко вищому рівні, ніж наша. Очевидно, навіть в цьо-

му є велика користь, бо важко повірити, що після їхнього виступу в нашому університеті будуть і далі працювати за древнім принципом: «Не бий лежачого» чи за більш новим: «Братці, аврал!».

Хочеться окремо сказати про те приємне враження, яке справила на нас активна участь в концерті викладачів Чернівецького університету.

Дуже сподобався і запам'ятався усім цirkовий виступ завідувачого кафедрою фізкультури і спорту ЧДУ т. Гонякі.

Вокальний спів викладачки філологічного факультету т. Карпенко вразив присутніх в залі силою і професійністю виконання. «Ого!»— вигукували під час бурі оплесків деякі,— вона ж співає, як справжня артистка!».

Під час прощання, на урочистих зборах у великому актовому залі, багато сказано хороших, теплих слів як нами, так і гостями. Дуже хочеться, щоб ці слова не залишилися словами, щоб дружба між нашим і Чернівецьким університетами була міцною і довготривалою. Обов'язково! Бо дружба, в рещті рещт, є тим найкращим, що тільки може бути в житті людини.

П. ЯРЕМА.

Члени танцювального гуртка майстерно виконували народні танці.

НАМ ВАРТО ПОВЧИТИСЯ

Не уявляю собі, що може бути краще за ширі українську пісню і жваві танці! Починаючи нашим темпераментним «Гопаком» і закінчуючи народними танцями, які має чи не кожне українське село, можна сказати, що створені вони нашим рідним народом в години радості, в години злоти людської душі, в години краси і неповторної А. скільки в них простоти, скільки широти й романтики!

Наші друзі-чернівчани привезли до Одеси свої найкращі зразки народних танців... Ось в чарівному світі тихо грає сопілка, кличучи на танець. Їзмінює бадьора мелодія буковинського танцю «Сопілочка». І вже нічого не бачать глядачі, опріч злагоджених рухів танцюристів — вони в полоні почуттів, в полоні краси і романтики.

Гарно були виконані угорський та молдавський танці. Наші друзі добре володіють мистецтвом танцю, і нам варто в них повчитися.

В. ВОРСЕНКО.

ДІВЧИНІ З БУКОВИНИ

На березі синього Пруту
Ридає русалка у ніч.
І пісня, усіми забута,
Впадала сльозою із віч.

О ні, не русалка ходила
На березі Пруту-ріки —
Моя чернівчаночко мила,
То плакала ти крізь віки.

Ту пісню орли підхопили,
Ту пісню почули брати.
І ти усміхалася мило,
І вміла любов берегти.

На березі синього Пруту
Русалка таночки веде.
І пісня, ніким не закута,
По вільних Карпатах іде.

В. ЯВОРОВСЬКИЙ,
студент II курсу
філологічного факультету ОДУ.

ДОРОГІ МОЇ ЗЕМЛЯКИ

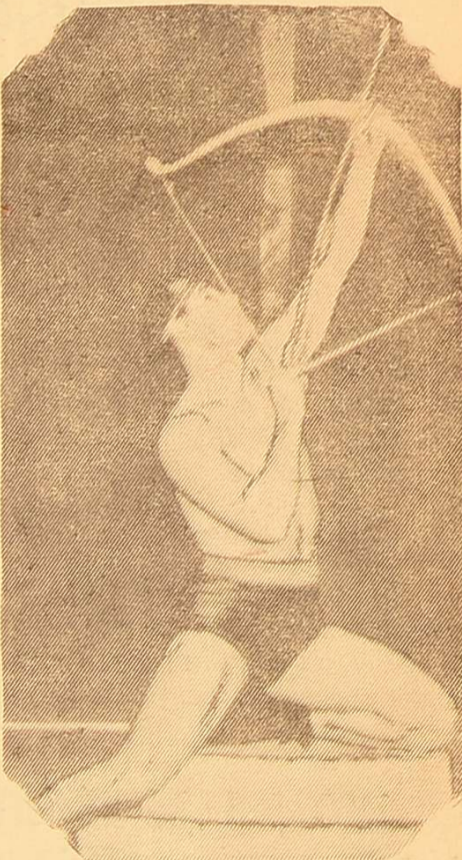
Я просто вимучився, мріючи про побачення з вами, про поїздку до Одеси, з якою у мене пов'язані перші найцирніші поривання до краси, до поезії. І тому так гаряче забилося серце, коли я ступив на землю, уславлену сонцем і морем, таку рідну і близьку, що навіть гуркіт трамвая сприймався, як музика.

Вклоняюся великому Пушкіну, бунтівному Вакуленчуку, вклоняюся гордому Чорному морю, як давнім, любим знайомим, і біжу далі, щоб і найменша зміна, бодай найменший крок дорогою Одеси не втік від моїх очей, а вавив погляд красою своєю.

А люди... Добрі і щирі мої земляки! В. Березинський, В. Мороз, А. Гльницький — вони від щирої душі привітали мене всіма своїми радощами. Мої нові знайомі В. Литвиненко, М. Черкасов, М. Пасісниченко та багато інших добрих дотепних друзів завжди викликати мене в мене прийому заду.

Дякую, друзі, за теплу зустріч. Заїтайте до нас. А зелена Буковина теж славиться гостинністю.

Віталій КОЛОДИ,
студент II курсу
філологічного факультету ЧДУ.

Фігуру «Стрелець з лука» виконує М. П. Гонякі.

МОРСЬКИЙ ВЕЛЕТЕНЬ

Цікавою для наших студентів була екскурсія на флагман Чорноморського пароплавання «Адмірал Нахимов». Він справив на нас велике враження своєю стрункою красою, багатим оздобленням.

Штурман корабля і помічник капітана розповіли нам, що корабель обладнаний всіма сучасними навігаційними приладами, при допомозі яких він може плавати в усіх умовах, в любих морях і океанах.

Гарно оздоблені комфортабельні каюти, загальні салони, ресторани. Прекрасний корабель, що й казати. Приємно плавати по синьому морю на такому красивому велетні.

Ярослав КУШНІРУК,
студент II курсу
філологічного факультету ЧДУ.

ПІСНЯ БУКОВИНСЬКА

В ГОСТЯХ НА ЗЕЛЕНІЙ БУКОВИНІ

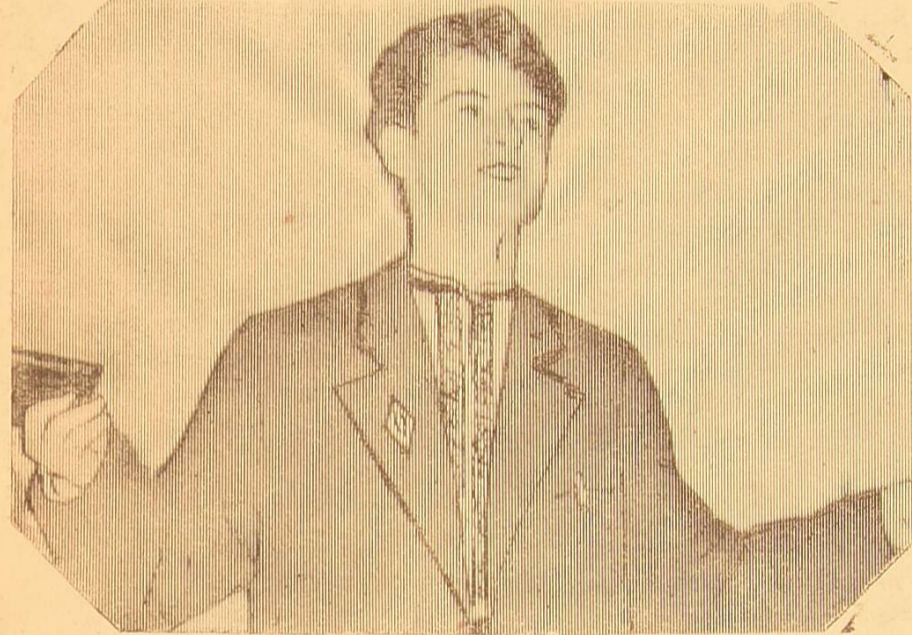
Анатолій ДОБРЯНСЬКИЙ.

ПРИВІТ ОДЕСИ

Восени відлітали
за море лелеки,
А весною назад
повертали сюди.
Нас водило життя
по дорогах далеких,
І вітри у степу
замітали сліди.
Я тобою, Одесо,
з дитинства гордився,
Бо близька і знайома,
і рідна до сліз.

Знають люди, що я
на Поділлі родився,
Знають люди, що я
на Одещині зріс.
Та хіба вам якихось
ще доказів треба,
Коли сам я ось тут
перед вами стою,
Коли в зорі моему
подільське небо,
Коли я розкривав вам
душу свою.

А душа неспокойна,
як годині прибою.
А душа, як безкрай
чорноморських степів.
Я з дитинства гордився,
Одесо, тобою,
Бо під сонцем твоїм
народився мій спів.
І сьогодні у гордах
зелених Карпатах,
Над бурхливим потоком
в гірському краю
Я гуцула стрічаю,
як рідного брата,
Я співаю пісні
про Україну мою.
Від захмарних плаїв
аж до Чорного моря,
Аж за тихі лимани,
за буйні поля —
Скрізь живуть наші люди,
не знаючи горя,
Скрізь квітує у шасті
українська земля.
І величчєє сонце
ісходить над світом,
І привітні усмішки
із різних країв,
Я приїхав, Одесо,
до тебе з привітом
Від карпатських борів,
від подільських гаїв.
То ж нехай відлітають
за море лелеки
Іх відносять вітри,
іх лякає зима.
З Чернівців до Одеси
не так вже й далеко,
І для вірних сердець
перешкоди нема.

ЦЕ ВИКЛИКАЄ ЗАХОПЛЕННЯ

Хорошою згадкою залишиться у нас екскурсія в картинну галерею. Я просто в захопленні від великої кількості чудесних картин, які експонують там.

Правду кажучи, оперше довелось побачити в оригіналі картини великих майстрів пензля Шикіна, Айвазовського, Перова. Особливо Айвазовського, неповторного у своїй «морській стихії». Це велике щастя бачити такі прекрасні полотна.

Велике спасибі за це вам, дорогі одесити. Передати нашу сердечну подяку працівникам картинної галереї.

Мирислав МОШУК,
студент II курсу
філологічного факультету ЧДУ.

Дипломатка фізмату М. Дик майстерно прочитала уривок з «Страни Муравин» О. Твардовського.

Викладачка філологічного факультету Інна Карпенко співає пісню Кос-Анатольського «Білі троянди».

ВІД'ІЗД

І ми, і гості, з якими ми встигли здружитися за такої короткої строк, зібралися в актовому залі на прощальний мітинг.

І доцент І. М. Дузь, який відкривав мітинг, і Віра Чечівна, і Анатолій Добрянський, і всі, всі, хто був у залі, всі засмучені перед розлукою з друзями.

...І знову Одеський вокзал.

— Хлопчунує сьогодні, — говорить А. Добрянський, — але ми, їдучи до вас, наділись не на теплоту одеського клімату, а на теплоту ваших сердець. І наші надії повністю здійснилися. Чекаємо вас навесні у зелених Карпатах...

На пероні роблять останні зміжки фотографії...

Пісня летить навздогін поїзду:
Вибрав свій путь,
Не позабудь
Дружбу студентських лет.
Ю. ШЕПЕЛ'В.

Двічі на протязі цього року мені довелось побувати в Чернівцях, на зеленій Буковині, і від обох поїздок залишилось відчуття чогось піднесеного, урочистого, святого.

Мені й раніше довелось відвідувати Чернівці — ще в 1952 році, коли група дипломантів філологічного факультету писала під моїм керівництвом комплексні дипломні роботи про творчість Ольги Кобилянської. Ми працювали тоді майже тиждень в музеї письменниці, познайомились з університетом, театром, музеями міста.

Цієї весни, коли я дістав запрошення прочитати «порядком обмійну вченими» між нашим і Чернівецьким університетами, цикл лекцій в університеті Буковини, я їхав, отож, в знайоме мені місто. З багатьма працівниками Чернівецького університету я був знайомий, зустрічався на різних наукових конференціях і нарадах, знав їхню роботу.

Гостинний прийом, який виявили чернівчани до посланця Одеського університету, перевищив усі сподівання.

Я читав спецкурс «Українська радянська література періоду громадянської війни». Це питання, яке я досліджую вже давно і з якого зібрав чимало матеріалів. Хоч читав я одному курсові — третьому українському, але щоразу на моїх лекціях приходили студенти багатьох інших курсів. Замість 30 чоловік за списком в аудиторії було 75—100 і більше. Щоразу на лекціях було кілька моїх колег з чернівецьких літературних і мовних кафедр.

Читати в такій обстановці систематичний курс, коли щоразу є нові люди, — і важко, і водночас приємно. Важко читати ще й тому, що серед чернівецьких колег чимало працюють над колом питань, яким присвячений спецкурс. Тебе ж не тільки слухають, а й неминує «перевіряють!».

Ось сидить Олександр Губар. Він видав книжку — літературний портрет Павла Тичини. Ось Олекса Романець — він готує видання творів Володимира Кобилянського...

По закінченні лекцій на кафедрі української літератури було обговорено прочитаний мною спецкурс, висловлено щире побажання написати й видати книгу про літературу періоду громадянської війни.

За тиждень ми добре здружились, встигли порозмовляти на багатьох життєвих літературних темах — не лише в стінах університету, але й вдома у гостинних чернівчан. В Одесу я їхав з великим пакетом книжок, збірників, відбитків статей, подарованих моїми новими друзями, з прекрасним альбомом чернівецьких краєвидів, який мені піднесли «на незабудь» студенти...

І от у вересні місяці доля приводить мене знову в Чернівці, на ювілей Юрія Федьковича, 125-річчя з дня його народження. До програми ювілейної сесії включено мою доповідь «Федькович і Марко Вовчок».

...На осінньому кладовищі в тиші покладемо вінки на могилу поета. З цього починається ювілейне шанування.

Увечері — відкриття сесії, урочистий вечір з доповідями князя Євгена Кириллока і Миколи Пивоварова в міському театрі. Серед промовців — представник канад-

ських українців, відомий літератор Петро Кравчук. В перерві знайомимось. Виявляється, він знає мене по роботам, навіть пам'ятає, що у вступній статті до творів Блакитного я двічі цитую його статтю.

Прогресивні українці за океаном пильно стежать за нашим культурним будівництвом, за всіма нашими успіхами. Дарую новому знайомому нашу книжечку, випущену в Одесі до сторіччя «Народних оповідань» Марка Вовчка.

На третій день вранці їдемо двома автобусами в гори, на батьківщину Федьковича — в районний центр Путилів. П'ять годин триває ця подорож, на протязі якої долаємо височенні перевали, підводимося над глибоченими урвищами. Ліси й ліси навкруги, дерева, про які тільки читав у книжках — ялиці, смереки, хто зна якої висоти — всіма чи десятиповерховою, а може й більшою. Все тут незвичайне для степовика, чорноморця. Подорож запам'ятовується на все життя. А от платогони, яких бачив чернівчани до посланця Одеського університету, перевищив усі сподівання.

Я читав спецкурс «Українська радянська література періоду громадянської війни». Це питання, яке я досліджую вже давно і з якого зібрав чимало матеріалів. Хоч читав я одному курсові — третьому українському, але щоразу на моїх лекціях приходили студенти багатьох інших курсів. Замість 30 чоловік за списком в аудиторії було 75—100 і більше. Щоразу на лекціях було кілька моїх колег з чернівецьких літературних і мовних кафедр.

Читати в такій обстановці систематичний курс, коли щоразу є нові люди, — і важко, і водночас приємно. Важко читати ще й тому, що серед чернівецьких колег чимало працюють над колом питань, яким присвячений спецкурс. Тебе ж не тільки слухають, а й неминує «перевіряють!».

Ось сидить Олександр Губар. Він видав книжку — літературний портрет Павла Тичини. Ось Олекса Романець — він готує видання творів Володимира Кобилянського...

По закінченні лекцій на кафедрі української літератури було обговорено прочитаний мною спецкурс, висловлено щире побажання написати й видати книгу про літературу періоду громадянської війни.

За тиждень ми добре здружились, встигли порозмовляти на багатьох життєвих літературних темах — не лише в стінах університету, але й вдома у гостинних чернівчан. В Одесу я їхав з великим пакетом книжок, збірників, відбитків статей, подарованих моїми новими друзями, з прекрасним альбомом чернівецьких краєвидів, який мені піднесли «на незабудь» студенти...

І от у вересні місяці доля приводить мене знову в Чернівці, на ювілей Юрія Федьковича, 125-річчя з дня його народження. До програми ювілейної сесії включено мою доповідь «Федькович і Марко Вовчок».

...На осінньому кладовищі в тиші покладемо вінки на могилу поета. З цього починається ювілейне шанування.

Увечері — відкриття сесії, урочистий вечір з доповідями князя Євгена Кириллока і Миколи Пивоварова в міському театрі. Серед промовців — представник канад-

Доцент А. НЕДЗВІДСЬКИЙ.

З ЩОДЕННИКА ГАРРІ НЕВІГЛАСЕНКА

8.XII.59 р.

Не вміють хлопці пристойно тримати себе в гуртожитку: поспішаючи на лекції, вони так весело перегуквалися, так радісно грюкнули дверима, що я вже не міг більше спати. Але вставати не хотілось. Трохи повалявся, лежати було важко. Від довгого снання якимось нудно нила спина, тягнуло м'язи ніг і рук, боліли плечі. Спробував встати, але тут же з зойком кинувся під ковдру. Хлопці робили фіззарядку і залишили відкритою кватирку. Холодно — страх як! Полежав це, але в спині голки наче стали з'являтися. Треба вставати. Вскопився — аж здубів. Сорочка є, а штанів немає. Де ж я їх пошпурив вчора? На стільці немає... На столі немає... Під столом теж немає... А, кляті, завалялись за шафу. І черговий, ледар такий, не міг прибрати. Помився. Можна не голитися, сьогодні не свято. Хотів йти на другу пару, але у вестибюлі крутилось кілька вродних типів з комсомольського бюро, зайдеши, так обов'язково присікаються: «Де був?», «Чому запізнився?», «Як так можна?». І нізачо не зрозуміють, що можна просто проспати. А це розвиненіми вважаються, вищу освіту здобувають. Повернув від гріха на вулицю. Вирішив подихати трохи свіжим повітрям (це корисно для здоров'я), а то все сидиш в кімнатах. Піду вже на другу годину цієї пари. Проїшов кварталів 3—4. Почитав афіші. Нічого цікавого. Повернув до університету, час поспішати, але не повезло. Стоїть на дорозі натовп, і всі дивляться вгору. «Що трапилось?», «Горить?», «Буде горіти?», «Пожежники приїдуть?», «З даху хтось авав?». Ніхто нічого не знає. І що за люди? «Зри в корінь, шукаючи причину», — процитував я їм Гегеля чи Гоголя. Добре все-таки бути освіченою людиною. Завжди можна показати себе. Зараз, правда, беруть сумніви. З цитатою я щось наплутав. Здається, це сказав хтось з наших університетських філософів. Але, як би там не було, а причину я знайшов. Виявляється, молоде подружжя

—2—

одержує кімнату на IV поверсі будинку, який закінчують споруджувати. Так вони своє вікно шукають. А то все зіваки кляті. Задрали голову, стоять, а чого стоять — і самі не знають. Якби не я, так, мабуть, до вечора простояли б. Вияснити не можуть. Я то зра-а-зу вияснив. Але на лекцію знову запізнився. Мало того, потрапив прямо в обійми декана. Зайшли в деканат, поговорили трохи. Декан загрожує, що стипендію відберуть на місяць. Скільки я не просив, щоб перевиховували мене іншими методами, нічого не помагає. Каже, що останній раз попереджає.

Поки я скаржився на декана черговій на прохідній, почалася III пара. Щоб уже нічого не трапилось, щоб якийсь попасти хоч на останню годину, просидів до перерви під дверима. Після дзвоника хотів тихенько промигнути в куток аудиторії, та де-е там. І староста, і комсорг, і профорг... як налетіли! І давай лаяти. Ну, що ж, вони лають — це зрозуміло, їх за мене теж лають.

А то ще якась дивачка присікалась.

— Та хто ви, питаю?

— Я від профспілкової організації, відповідаю за відвідування.

— Звідки ви взялись?

— Я з першого курсу в цій групі вчусь.

Можє, й правду каже. Якимось не доводилось раніше зустрічатись в аудиторіях.

На останній годині лектор кінчав щось доводити, а що саме я не розібрав. Спробував знайти партнера, щоб зіграти в балду чи в морській бій, але знову не повезло. Мене на лекціях завжди оточують активісти, щоб я сусідів нестійких не розмагнічував. Піклуються про успішність, бач. Одна дівчина з профбюро так навіть конспекти під копірку пише, один примірник для мене. Це того, щоб я вчився і не знижував показники групи, а то вона відповідає за академроботу і її критикують. Так ото вона й старається. Сьогодні знову підсунула купу конспектів. Став я їх переглядати, вмовився в куточку, так затишно, що і закуняв. Розбудив мене дзвоник. В групі якийсь збори після лекцій, але я ще попередку викладача вискочив з аудиторії. Там щось гукали, хотіли зупинити. Шукайте вітра в полі!..

ЩО ЧИТАТИ

Йдуть роки, все пережите — гарматні постріли війни, бомби, гул боїв — поступово обгортається мавром спогадів, але пам'ять людства не повинна нічого втрачати. Вічна, невичерпна тема війни в художній літературі.

В цьому році з'явилася ціла низка творів, присвячених незабутнім рокам війни.

Уважне, бережне ставлення до думок і почуттів рядового учасника Великої Вітчизняної війни, до його складного внутрішнього життя роблять останні твори про війну значним вкладом в літературу.

27 бійців залишилося від бойового 38 полку; святої полку — прапор — збережено, і полк знову живе і вступає в бій. Суворі, жорстока правда, оптимістична трагедія перших днів війни, невичерпний, соковитий народний гумор — ось що характерне для I-ї книги М. Шолохова «Они сражались за Родину», книги про великий подвиг радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Герої повісті Ю. Бондарева «Последние залпы» («Молода гвардія», № 1—2 за 1959 рік) своєю поведінкою дають уроки мужності, людяності, не няківуючи перед страхіттями війни. «Він був один-єдиний з батальйону, що прорвався крізь вусько голки», — скупко говорить автор про підсумки жорстокого бою.

«Перший день війни був для сім'ї Синцових несподіваним, як для мільйонів інших сімей. Здавалося б, всі давно чекали війни, і все-таки в останню хвилину вона звалилася, як сніг на голову; мабуть,

підготувати себе завчасно до такого величезного нещастя взагалі неможливо», — такими простими словами розпочинається роман К. Симонова «Живі і мертві» («Знання», № 9, 10, 11, 12 за 1959 рік). Стійкість, велич суворого подвигу, погляд в завтрашній день серед моря смертей — ось високий гуманізм радянського народу, проявлений в дні війни.

«А хіба романтика буває легкою? Коли вже легко — значить, не романтика. Я завтра в обкомі так і скажу. Не знаю, чи справлюсь, але поїхати хочу. Вирішено і підписано», — говорить комсомолка Катя Несмеян. Про те, як 800 юнаків і дівчат Терногородської області їдуть споруджувати одну з комсомольських шахт на Донбасі, розповідає роман В. Собка «Покой нам только снится» («Молодая гвардія», № 3, 4, 5, 6 за 1959 рік). Образи нашого молодого сучасника хвилюють і письменницю Інну Гофф «Поэтом можешь ты не быть...» («Юность», № 2 за 1959 рік), і Ніну Івантер «Снова август» («Новый мир», № 8, 9 за 1959 рік), і Є. Шереметьеву в романі «Весны гонцы» («Звезда», № 3, 4 за 1959 рік), що розповідає про студентів I курсу театрального інституту, які організували свій молодіжний театр для трудівників цілини.

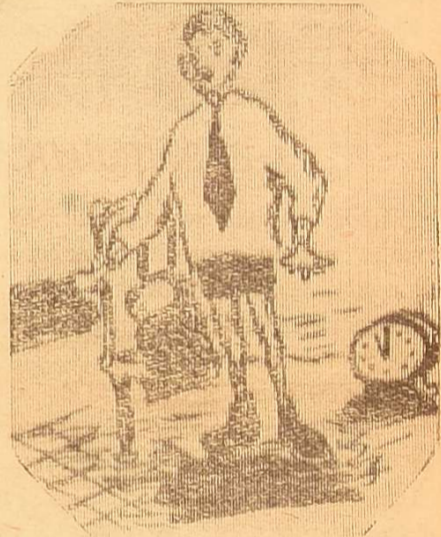
Письменники прагнуть розповісти про справи і задуми молодих людей, щоб перед читачем розкривалася суть їх вчинків і прагнень, духовний світ будівників комунізму. Звертає увагу читачів початок

II книги «Поднятой целины» М. Шолохова (Журнал «Нева», № 7 за 1959 рік) і повість Н. Зелеранського та Б. Ларіна «Мишка, Серега и я» (Журнал «Юность», № 7, 8 за 1959 рік), в якій дуже цікаво розповідається про шкільні роки трьох товаришів.

«Чи існує вічне кохання? Чому люди кохають одне одного і все-таки розходяться?» — цікаву спробу осмислити цю глибоко індивідуальну проблему зробив Г. Кульбачко в книзі «Когда встречаются двое».

З першого номера цього року журнал «Иностранная литература» друкує значні, глибокі і змістовні твори: А. Кроїна «Северный свет», З. Плугаржа «Если покинешь меня», цілий ряд новел і, нарешті, роман Е. Ремарка «Триумфальная арка», закінчення якого з жадібним нетерпінням чекають всі, хто почав його читати (Журнал «Иностранная литература», № 8, 9, 10, 11).

Заслуговує на увагу і роман Джона Уейна «Спешите вниз» про розчароване молоде покоління Англії (Журнал «Новый мир», № 8, 9, 10, 1959).

—3—

Пообідав. Зайшов у студклуб. Питаю: «Вечір відпочинку буде?». «Ні, — кажуть, — не буде». Теж мені, студклуб. «Культурний відпочинок, культурний відпочинок», — завжди твердять, а спробуй відпочити. Доводиться гасати по інститутах, де це попадеш на вечір. От і сьогодні. Скрізь наче подуріли, жодного вечора, всі, бачте, вчаться. А день навіщо?

Сказали мені, що буде вечір в морехідному. Пішов. Простояв до кінця, але так і не пустили. «І запізнився, — кажуть, — і не запрошували тебе, вечір сьогодні з підшефними».

Додому прийшов о 1 годині. Хлопці вже спали. Промушкав під ніс якусь пісню, а вони вже й прокинулись. Тендітні якісь, спати не вміють. Кажуть: «Виключай світло, лягай, не заважай спати». Так я їх і послухав. Зразу втихомирив: «Мені працювати треба». Довго мовчали, здивувались, здається. «Ну добре, працюй, хоч краще б ти вдень працював», — кажуть. «Сам знаю, коли працювати», — відповідаю. Сів за стіл, пробував читати — не читається. Сидів, сидів, з тисячу чортків, напевно, намалював. Години дві все ж висидів, хай хлопці позляться, будуть знати, як мене ранками будити.

Потім згадав про щоденник. Якимось я вирішив його вести систематично. Приємно на старість буде прочитати онукам, щоб бачили, як я трудився. Нелегко освіта давалась. Знайшов щоденник. Там всього один запис. Ну що ж, буде другий. От і кінець. Лягаю спати...

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Цей образ, звичайно, не є портретом однієї конкретної особи, він узагальнює в собі типові риси студентів Ацеховської (III курс біофаку), Дюгрік (IV курс філфаку), Заморського (III курс фізмату), Кибця (I курс фізмату), Сандомирського (I курс геофаку) та всіх тих, хто любить пропускати лекції без поважних причин. Їх прізвиська ми надрукуємо в наступних номерах нашої газети, бо Левко Сатира дуже не полюбляє прогульників та ледарів.

Ілюстрації до щоденника зробив на прохання Левка Володя Зінченко.

Ів. МЕДЯНИК.

В. о. редактора В. В. ФАЩЕНКО.